

Ministry of Economy and Industry
Foreign Trade Administration

01/04/2023

תקציר הסכם אזור סחר חופשי (אס"ח) בין ישראל ואיחוד האמירויות

הסכם אזור הסחר החופשי בין ישראל ואיחוד האמירויות נחתם בדובאי בתאריך 31 במאי 2022.

לאחר תהליך עריכה משפטית ואשרור, ההסכם ייכנס לתוקף ב- 1 באפריל 2023.

יעדי ההסכם:

מטרות ההסכם הן קידום יחסי הידידות והגדלת הסחר בין הצדדים, הפחתת חסמים בפני סחר והענקת גישה מועדפת לכל צד ביצוא מוצרים ושירותים לשוק של הצד השני, כינון כללים ברורים ומועילים הדדית על מנת לטפח סביבה בת חיזוי לסחר בשטחיהם של הצדדים, קידום פיתוח כלכלי והגברת שיתוף פעולה בנושאים בהם לצדדים עניין משותף.

להלן פרקי ההסכם:

1. הוראות מבוא והגדרות כלליות - Initial Provisions and General Definitions

2. סחר בסחורות – Trade in Goods

3. כללי מקור – Rules of Origin

4. נהלי מכס והקלות סחר - Customs Procedures and Trade Facilitation

5. אמצעים סניטריים ופיטוסניטריים - SPS

6. חסמים טכניים בפני הסחר - TBT

7. היטלי סחר - Trade Remedies

8. סחר בשירותים - Trade in Services

9. סחר דיגיטלי - Digital Trade

10. רכש ממשלתי - Government Procurement

11. זכויות קניין רוחני – Intellectual Properties Rights

12. השקעות – Investment

13. עסקים קטנים ובינוניים – Small and Medium sized Enterprises

14. שיתוף פעולה כלכלי – Economic Cooperation

15. יישוב סכסוכים – Dispute Settlement

16. חריגים - Exceptions

Ministry of Economy and Industry
Foreign Trade Administration

17. ניהול ההסכם – Administration of the Agreement

18. הוראות סיום - Final Provisions

להלן פירוט תכני ההסכם העיקריים:

סחר בסחורות – Trade in Goods

הפרק עוסק בגישה הדדית לשווקים במוצרי תעשייה וחקלאות. כתוצאה מכניסתו של ההסכם לתוקף, מעל ל- 98% משורות המכס קבלו הטבות במכס.

הטבות ביצוא: כתוצאה מכניסתו של ההסכם לתוקף, מעל ל- 96% מהיצוא הישראלי לאיחוד האמירויות יהיה פטור ממכס. בין היתר, ירדו המכסים על כימיקלים, דשנים, מוצרי קוסמטיקה, מוצרי פלסטיק, מוצרי קרמיקה, תכשיטים ויהלומים, מכונות ורכיבים אלקטרוניים וציוד רפואי וכן ירקות ופירות, מיצים, זרעים, יין, מוצרי בשר ודגים.

הטבות ביבוא: מן העבר השני ירדו מכסים על מוצרים המיובאים מאיחוד האמירויות. בין המוצרים המיובאים מאיחוד האמירויות לישראל ירדו המכסים על תרופות, מוצרי פלסטיק, קרמיקה, מכונות ורכיבים אלקטרוניים, כבלים מוליכים, תכשיטים, כלי רכב וכן בשר ומוצריו.

כללי מקור – Rules of Origin

פרק זה מפרט את הכללים לפיהם נקבע מקור המוצר הזכאי להטבת מכס בהסכם. בהסכם זה נקבעו כללים לכל אחד מפרקי המכס עם חריגים עבור מוצרים נבחרים בהתאם לאינטרסים הנובעים מתהליכי הייצור בישראל ובאיחוד האמירויות. מטרת הצדדים הייתה לנסות ולפשט ככל האפשר את כללי המקור כך שיצואנים משני הצדדים יוכלו להבין אותם ולהיעזר בהם לצורך קבלת הטבות המכס הכלולות בהסכם. בפרק נקבע כי מוצרים מקוריים משני הצדדים אינם חייבים להגיע אך ורק במשלוח ישיר בין המדינות ויכולים לעבור שטעון במדינה שלישית בכפוף לכך שנשארו בפקוח המכס ונועדו מראש למשלוח למדינת היעד. כמו כן הפרק מאפשר שימוש בתעודות מקור אלקטרוניות, ומתייחס לאפשרות של חברות לפעול באזורי סחר חופשי באיחוד האמירויות, אמצעים שיפחיתו בירוקרטיה ויחזקו את הסחר ההדדי. כמו כן, הצדדים הסכימו לשאוף לפתח מערכת אלקטרונית לחילופי תעודות מקור אלקטרוניות, לייעל ולפשט עוד יותר את תנאי הסחר.

נהלי מכס והקלות סחר - Customs Procedures and Trade Facilitation

בשנים האחרונות הלוגיסטיקה כמרכיב במחיר עסקה הפכה לכבדת משקל ועיכובים לוגיסטיים מביאים לתשומות גבוהות מאוד עבור לקוחות של היצוא הישראלי. פרק זה מבטיח כי תהליכי השחרור ותהליכי המכס יהיו מקלים על מנת למנוע עיכובים של סחורה ישראלית במדינת היעד וכן כי הסחורה מאיחוד האמירויות בישראל תהנה מתהליכים מתקדמים שיוענקו על ידי המכס הישראלי. הפרק מתייחס גם להיבטים נוספים שמקדמים סביבת סחר נוחה ומיטיבה, כגון פרסום ונגישות למידע, מתן מידע מוקדם (advance ruling), פרוצדורות למשלוחים מהירים ועוד.

אמצעים סניטריים ופיטוסניטריים – Sanitary and Phytosanitary (SPS) measures

Ministry of Economy and Industry
Foreign Trade Administration

פרק זה נועד למנוע מצב בו אמצעים להגנה על בריאות של אדם, בעלי חיים או צמחים – יהיו למגבלת סחר. בפרק הצדדים מאשרים את התחייבויותיהם לפי הסכם ה- SPS עליו חתומים הצדדים במסגרת ה- WTO.

הצדדים הביעו במסגרת הפרק נכונות לשתף פעולה בנושאי SPS הן ברמה לאומית והן בפורומים רב-צדדיים ובגופים בינלאומיים. ברמה הלאומית שיתוף הפעולה וחילופי המידע יתקיימו בין הרשויות המוסמכות של כל צד (בישראל – משרד החקלאות ופיתוח הכפר ומשרד הבריאות).

ישראל ואיחוד האמירויות התחייבו להליך מהיר ויעיל, ככל הניתן, של טיפול בכל סוגיה סניטרית ופיטוסניטרית על מנת למנוע שיבוש בלתי מוצדק של הסחר בין המדינות.

חסמים טכניים בפני סחר – Technical barriers to trade (TBT)

פרק זה חל על הכנה, אימוץ והחלה של תקנים, תקנות טכניות ונהלי הערכת התאמה של גופים ממשלתיים לאומיים אשר עשויים להשפיע על הסחר בין המדינות. הפרק מבוסס על הוראות הסכם ה- WTO בדבר חסמים טכניים לסחר (הסכם TBT) אשר שולבו בפרק והפכו לחלק מההסכם.

בפרק זה התחייבו המדינות לחזק את שיתוף הפעולה בתחומי התקנות הטכניות, התקנים, הערכות ההתאמה והמטרולוגיה, זאת על מנת להגביר את ההבנה ההדדית של מערכות הצדדים ובמטרה לפשט את הגישה לשווקים באופן הדדי.

היטלי סחר - Trade Remedies

הפרק כולל הוראות מפורטות בנוגע להפעלת אמצעי הגנה על יבוא טובין כתוצאה מגידול ביבוא הנובע מביטול המכסים בהתאם לאס"ח, במצב בו נגרם נזק או איום לנזק חמור לתעשייה המקומית של המדינה המייבאת. הפרק מאשר את מחויבויות הצדדים במסגרת הסכמי ה- WTO להטלת היטל גלובאלי.

סחר בשירותים - Cross Border Trade in Services

פרק הסחר בשירותים מגביר את הליברליזציה בסקטור השירותים: התייחסות ההסכם לנושא שירותים מבוססת על הסכם הגאטס (GATS – General Agreement on Trade in Services) של ה- WTO, תוך התאמה שלו להקשר הביטורלי ואימוץ אלמנטים נוספים, בפרט הרחבת המחויבויות ("כבילות") של כל מדינה כלפי רעותה בנוגע לגישה לשווקים ואי אפליה של ספקי שירותים זרים. בהרחבת הכבילות ההדדיות, מעבר לרמת המחויבויות של הגאטס, ההסכם מניח תשתית חשובה להגברת הסחר בשירותים בין ישראל לאיחוד האמירויות, אם באמצעות הסרת חסמים רגולטוריים לסחר ואם בהעלאת השקיפות והוודאות המשפטית בנוגע לתנאי הפעילות העסקית בשווקים הזרים.

בדומה ל- GATS, המחויבויות חלות על כל רמות הממשל (מרכזי, מקומי, גופים לא ממשלתיים הפועלים כרגולטור בשם הממשלה), למעט שירותים שהממשלה מציעה על בסיס לא מסחרי ולא בתחרות עם ספקים אחרים.

סחר דיגיטלי - Digital Commerce

Ministry of Economy and Industry
Foreign Trade Administration

בפרק זה התחייבו הצדדים שלא להטיל מכסים על מוצרים דיגיטליים המועברים באופן אלקטרוני (כגון תוכנות) וזאת בהתאם להתחייבות הקיימת ב-WTO בעניין זה, לקיים חקיקה ומנגנונים להגנת הצרכן בתחום הסחר האלקטרוני, מנגנונים להגנה על מידע אישי, וכן לחלוק מידע ולשתף פעולה בתחומי חקיקה, רגולציה ואמצעים אחרים לעידוד הסחר האלקטרוני. בנוסף, הונחה תשתית להמשך עבודה משותפת על תחומי חדשים כגון זהות דיגיטלית, תשלומים אלקטרוניים ומידע ממשלתי פתוח.

רכש ממשלתי – Government Procurement

הפרק מתייחס לרכש של סחורות ושירותים על ידי משרדי ממשלה.

הפרק מסדיר ופותח את הגישה של ספקים ישראליים למכרזים ממשלתיים מסוימים באיחוד האמירויות ולהיפך - באופן שוויוני ובלתי מפלה. הפרק כולל מחויבויות של הצדדים בנוגע לשקיפות והנגשת מידע בנושאי רכש ממשלתי ומספק אפשרות למו"מ עתידי על הרחבת מחויבויות הגישה ההדדית לשווקי הרכש הממשלתי בשתי המדינות.

זכויות קניין רוחני - Intellectual Property Rights

בפרק זה אישרו הצדדים את זכויותיהם והתחייבויותיהם על פי הסכמי קניין רוחני בינלאומיים ששני הצדדים חברים להם, כולל הסכם ה-TRIPS ב-WTO. הצדדים גם מכירים בגמישות הקיימת בהסכם ה-TRIPS לצורך הגנה על בריאות ובפרט קידום הגישה לתרופות לכל.

הצדדים הסכימו לשתף פעולה בתחום קניין רוחני ולאכוף זכויות קניין רוחני בהתאם לדין של כל צד.

על מנת לאפשר שקיפות בעניין ההגנה והאכיפה של זכויות קניין רוחני, הצדדים התחייבו לפרסם או להגיש בדרך אחרת את החוקים, התקנות והנהלים המתייחסים לזכויות קניין רוחני.

השקעות - Investments

הפרק מאמץ את עקרונות ההגנה על משקיעים בהסכם ההגנה על השקעות הקיים בין ישראל לבין איחוד האמירויות אשר בין היתר מעגן את התנאים הבסיסיים והוודאות המשפטית הנדרשים לביצוע השקעות ישירות.

עסקים קטנים ובינוניים – Small and Medium Sized Enterprises

במסגרת הפרק הצדדים סיכמו לקדם שיתוף פעולה הכולל זיהוי של דרכים לסייע לעסקים קטנים ובינוניים, ניצול הזדמנויות מסחריות המוענקות על ידי הסכם, החלפת ידע ודיון בניסיונות ובשיטות עבודה מומלצות של כל צד בתמיכה וסיוע ליצואנים שהם יזמים קטנים ובינוניים.

בנוסף, הצדדים התחייבו להקים או לקיים אתר אינטרנט נגיש לציבור המכיל מידע מעודכן מדויק אשר יכול להיות שימושי עבור SMEs המעוניינים בהזדמנויות שמספק הסכם זה.

פרק יישוב הסכסוכים לא יחול על פרק זה.

Ministry of Economy and Industry
Foreign Trade Administration

Economic Cooperation – שיתוף פעולה כלכלי

הפרק מקדם שיתוף פעולה כלכלי בין ישראל לאיחוד האמירויות. בין היתר, יכלול שיתוף הפעולה סמינרים, סדנאות, מפגשים, חילופי משלחות, מומחים וטכנאים לרבות תכניות הכשרה וכן יצירת שיתופי פעולה בין יזמים משני הצדדים והמגזרים הפרטיים. בנוסף, במסגרת הפרק מכירים הצדדים בחשיבות של שיתוף פעולה בתחום דיני התחרות והינם רשאים לשתף מידע בלתי מסווג ולשתף פעולה בנושא זה, בכפוף לחקיקה של כל צד ולזמינות של משאבים.

פרק יישוב הסכסוכים לא יחול על פרק זה.

Dispute Settlement – יישוב סכסוכים

הפרק מפרט את ההליכים הקשורים ליישוב סכסוכים אם נתגלעה מחלוקת הנובעת מפרשנות, החלה, קיום או אי קיום של הוראות ההסכם. הוראות הפרק מאפשרות שימוש בהליכי פיוס, גישור ובוררות, כשהליך הבוררות מבוסס בעיקרו על הליכי יישוב סכסוכים שבמסגרת ה-WTO. תנאי מקדים לפנייה להליכי בוררות הינו קיום התייעצויות בין המדינות.

פרקים מוסדיים - ניהול ההסכם והוועדה המעורבת

הפרקים המוסדיים בהסכם הסחר בין ישראל ואיחוד האמירויות כוללים את הפרקים הבאים:

- Initial Provisions and General Definitions - הוראות מבוא והגדרות כלליות
- Administration of the Agreement - ניהול ההסכם
- Exceptions - חריגים
- Final Provisions - הוראות סיום

הפרקים המוסדיים עוסקים במסגרת הכללית ובהגדרות ההסכם, ומפרטים אודות הקמת ועדה משותפת, בה חברים נציגי שתי המדינות, ומטרתה טיפול בסוגיות הנובעות מהפעלת ההסכם. הוועדה המשותפת אחראית, בין היתר, על ניהול ההסכם והפיקוח על המשך פיתוחו. כל צד ימנה מתאם הסכם סחר חופשי ואלו יפעלו במשותף, בין היתר, לערוך הכנות למפגשי הוועדה המשותפת, לקיים מעקב אחרי החלטות הוועדה המשותפת, ולסייע לוועדה המשותפת בכל עניין אחר.